

Kulturhistoriska institutionen

vid
Åbo Akademi

Frågelista nr 9.

Kulturhistoriska institutionen vid Åbo Akademi är tacksam om Ni för en undersökning rörande varuförsörjningen på landsbygden i äldre tid ville besvara nedanstående frågelista rörande

KRINGVANDRANDE RYSKA HANDELSMÄN

Var god och ange i svaret till vilken trakt (socken) uppgifterna hänföra sig. Sagesmannens namn, födelseår och födelseort bör också antecknas. Svaret postas inneslutet i bifogade frankerade kuvert.

Åbo i december 1957.

HELMER TEGENGREN
professor.

RYSKA GÅRDFARIHANDLARE OCH DERAS VANDRINGSVÄGAR.

Har Ni i Er by (socken) haft besök av kringvandrande ryska handelsmän? Vad kallades dessa handelsmän i Er trakt? När besöktes byn sist av en sådan handelsman? Från vilken av grannsocknarna brukade han komma till Er socken? Gick han till fots? Hur tog han sig ut till skärgården? Kom han ensam? Vart gick han från Er socken? Var det samme man som kom år efter år? Vad hette han? Besöktes Er by regelbundet av handelsmannen? Vilken tid på året kom han? Var det alltid vid samma tid? Hur länge stannade han? Blev någon kringvandrande handelsman lanthandlare i socknen? Startade han någon annan rörelse? Gifte han sig med någon kvinna på orten? Känner Ni till något om varför de ryska handelsmännen upphörde med sina vandringar?

VAROR.

Vilka slags varor sålde handelsmannen? Hade han några förbjudna och hemliga varor? Hur stora varumängder hade han med sig? Berättade han varifrån han hämtade sina varor? Hur och i vad transporterade han varorna? Hurudana textilier sålde han (vävteknik, mönster, färger etc.)? Var varorna mycket efterfrågade? Vilka varor var mest uppskattade? Ansågs hans varor dyra eller billiga, förnäma eller enkla? Bättre än vad man fick i handelsboden?

HANDELSMETOD.

Sökte handelsmannen själv upp alla sina kunder eller hade han bestämda platser där han sålde och dit köparna fick komma? Var gjordes affärerna upp (i stugan, på gårdsplanen etc.)? Förde handelsmannen bok vid försäljningen? Gavs det annan ersättning än pengar för varorna, i så fall vad? Var han villig att pruta?

Kunde man beställa varor som han skulle ta med sig till ett följande besök?
Förekom det att man då betalade i förskott?

MOTTAGANDE I BYN (SOCKNEN).

Hur blev handelsmannen mottagen? Var hans besök i allmänhet efterläng-
tade? Ville alla ta emot honom? Bjöd han ut sina varor i alla samhällsklasser?
Vilka var hans bästa kunder? Skyddade man honom mot länsmannen? Var över-
nattade han? Hur och var åt han? Hos vilka samhällsgrupper? Blev han bjuden
på mat och husrum eller måste han betala för sig? Betalade han i så fall i kon-
tanter, i varor eller genom arbete? Deltog han under sitt besök överhuvudtaget
i något arbete i socknen?

UPPFÖRANDE OCH KARAKTÄRSEGENSKAPER.

Vilket eller vilka språk talade handelsmannen? Hur uppförde han sig? Nyttja-
de han sprit, tobak, kaffe eller te? Ansågs han pålitlig? Hur var han klädd? Hade
han skägg? Var han gammal eller ung? Tungsint eller gladlynt? Var han säll-
skaplig? Brukade han spela, sjunga etc.? Berättade han något om sin hemtrakt,
sin härkomst, sin religion, sina vandringsvägar o. s. v.? Har Ni haft några trä-
kiga erfarenheter av en rysk kringvandrande handelsman?

VAROR.

Vilka slags varor sålde handelsmannen? Hade han några förbudna och bövliga
varor? Hur stora varumängder hade han med sig? Berättade han varifrån han köp-
tade sina varor? Hur och i vad transporterade han varorna? Huradana textilier
sålde han (vävteknik, mönster, färger etc.)? Vår varornas mycket efterfrågade?
Vilka varor var mest uppskattade? Ansågs hans varor dyra eller billiga, förtäna
eller simpla? Nästare än vad man fick i handelsboden?

HANDELSMETOD.

Såkte handelsmannen själv upp alla sina kunder eller hade han bestämda plat-
ser där han sålde och dit köparna fick komma? Var gjordes affärerna uppe på
gatan, på gårdsplanen etc.)? Förde handelsmannen bok vid försäljningen? Gavs
någon ersättning än pengar för varorna, i så fall vad? Var han villig att pruta?